

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. B.**, pôvodne podnikajúcej pod obchodným menom **Mgr. M. B.**, s miestom podnikania v R., IČO: X., zastúpenej JUDr. J. J., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **V., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., o **34 807,19 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 39 C 248/2007, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. októbra 2012, sp. zn. 4 Co 431/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 18. júna 2010, č. k. 39 C 248/2007-162 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa uplatnila voči žalovanej sankčný nárok (0,1 % denný úrok z omeškania) za oneskorenú úhradu faktúr, ktorými boli vyúčtované dodávky liekov a zdravotníckych pomôcok poisťovňou P.P., ktorá bola zrušená. V konaní bola sporná vecná (pasívna) legitimácia žalovanej. Na P.P. (ďalej len P.) bol 20. apríla 2001 vyhlásený konkurz a po zrušení konkurzu bola zdravotná poisťovňa 8. augusta 2007 vymazaná z obchodného registra.

Súd prvého stupňa vychádzal z ustanovení § 28, § 29, § 31, § 33, § 34 zákona č. 273/1994 Z. z. účinného ku dňu 17.07.1999, § 34 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení zákona č. 233/2001 Z. z. a § 74 ods. 2, 3, 6, 7, 8 zákona č. 581/2004 Z. z. a dospel k záveru, že V. sa nestala zo zákona právnym nástupcom zrušenej P. podľa ustanovenia § 34 ods. 1 písm. c/ zákona č. 273/1994 Z. z. a len za určitých podmienok na ňu mali prejsť záväzky zrušenej poisťovne. Tento prechod záväzkov bolo možné vykonať iba protokolárne, prevzatím

dokladov. Čas prechodu záväzkov v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z. mal nastať až vtedy, keď by ich nebolo možné uspokojiť z majetku rezortnej poisťovne v likvidácii. To znamená, že prechod týchto záväzkov nastáva až po ukončení likvidácie zrušenej poisťovne a jej zániku, pretože až ukončením likvidácie možno ustáliť, ktoré záväzky a v akom rozsahu zostali neuspokojené. Podľa názoru súdu prvého stupňa ide o osobitný prípad univerzálnej sukcesie, v ktorom pri zrušení právneho subjektu likvidáciou práva a povinnosti prechádzajú na právneho nástupcu v rozdielnom časovom odstupe; niektoré dňom zrušenia (prevzatie poisťencov), iné až do zániku právneho subjektu (záväzky). Z vykonaného dokazovania mal prvostupňový súd preukázané, že k prechodu záväzkov zo zrušenej Z.P. na V.V., nedošlo do času jej pretransformovania na akciovú spoločnosť, a neboli preto naplnené zákonom stanovené predpoklady na prechod záväzkov. Na V.V., a.s. neprešli žalované záväzky zrušenej zdravotnej P. a táto sa nestala v čase platnosti zákona č. 273/1994 Z. z. jej právnym nástupcom. Súd preto žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. októbra 2012, sp. zn. 4 Co 431/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.) a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa (s jeho skutkovými a právnymi závermi, ktoré považoval za správne). Zopakoval, že v konaní bola sporná pasívna legitímácia žalovanej – teda, či vzniknutý záväzok (výška ktorého nebola sporná) prešiel z družstevnej Z.P. na V.V., ako verejnoprávnu inštitúciu. Podľa názoru odvolacieho súdu na žalovanú nemohli prejsť záväzky zo zrušenej Z.P. z dôvodu, že neboli naplnené zákonom stanovené predpoklady na prechod záväzkov. Podľa § 34 ods. 1 písm. c/ zákona č. 273/1994 Z. z., účinného od 1. júla 2001, Rezortná poisťovňa sa zrušuje rozhodnutím o zrušení povolenia na zriadenie rezortnej poisťovne. Išlo o zrušenie poisťovne bez právneho nástupcu, teda o univerzálnu sukcesiu, a na V.V., verejnoprávnu inštitúciu, mali zo zákona prejsť za splnenia určitých podmienok, záväzky zrušenej zdravotnej poisťovne. Čas prechodu záväzkov zo zrušenej zdravotnej poisťovne v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z. mal nastať až vtedy, ak ich nie je možné uspokojiť z majetku zrušenej poisťovne. To bolo možné iba vtedy, ak by prebehla likvidácia majetku poisťovne. Až ukončením likvidácie by bolo možné ustáliť, ktoré záväzky a pohľadávky a v akom rozsahu zostali neuspokojené. Ako už uviedol súd prvého stupňa, ide o osobitný prípad univerzálnej sukcesie, v ktorom pri zrušení právneho subjektu likvidáciou,

práva a povinnosti prechádzajú na právneho nástupcu v rozdielnom časovom odstupe; niektoré dňom zrušenia (prevzatie poisťencov), iné až po zániku právneho subjektu (záväzky). Zostatok neuspokojených záväzkov bolo možné hodnoverne ustáliť len na základe účtovnej závierky vyhotovenej likvidátorom alebo v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok zrušenej poisťovne, najskôr vydaním rozhodnutia konkurzného súdu o zrušení konkurzu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmeny správcu. Nakoľko bol konkurz na zrušenú Z.P. skončený až ku dňu 22. februára 2007, k prechodu záväzkov na V.V., a.s. nemohlo dôjsť. Zákon č. 581/2004 Z. z. (ktorým bol zrušený zákon č. 273/1994 Z. z.), prechod záväzkov neupravuje. Na doplnenie uviedol, že ustanovenie § 34 ods. 6 zákona č. 273/1994 Z. z., (účinného od 1. januára 2003) bolo doplnené tým, že ak zdroje z vymožených pohľadávok zrušenej zdravotnej poisťovne nestačia na úhradu pohľadávky, uhrádzajú sa zo zdrojov ustanovených zákonom o štátnom rozpočte alebo z iných účelovo určených zdrojov len do výšky istiny. Záväzky zrušenej poisťovne sa uhrádzajú pomerne. Toto ustanovenie jednoznačne upravovalo, že sa má hradiť iba do výšky istiny a to pomerne. Za správny je preto potrebné považovať názor súdu prvého stupňa, že k prechodu záväzkov zo zrušenej Z.P. na V.V., verejnoprávnú inštitúciu nedošlo do času jej pretransformovania na akciovú spoločnosť a tieto záväzky nemôže žalovaná už ani v budúcnosti prevziať, preto jej nesvedčí vecná (pasívna) legitimácia v tomto spore. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie z dôvodu, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pretože retroaktívne vyložil na vec aplikované právne normy, čo je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Právna úprava, ktorej sa dovolávajú konajúce súdy alebo žalovaný (zákon č. 581/2004 Z. z. a ustanovenie § 34 ods. 6 zákona č. 273/1994 Z. z.) v čase rozhodnutia o zrušení poisťovne neexistovala a stala sa súčasťou právneho poriadku až neskôr. Teória právneho štátu považuje za jednu zo základných zásad i zákaz spätnej účinnosti právnych predpisov a zásadu právnej istoty. Spoločným menovateľom oboch zásad je skutočnosť, že právne predpisy platia svojimi účinkami do budúca a nemajú spätnú účinnosť. Uvedené garantuje predvídateľnosť práva, keď konanie súkromnoprávných subjektov, štátu je predvídateľné a jeho následky sú jasné v okamihu konania. Nie je prípustné, aby konanie orgánov štátnej správy malo iné účinky v čase prijatia rozhodnutia a iné po uplynutí určitej doby. Zo širšieho hľadiska uvedenú požiadavku treba chápať tak, že je neprípustné odňať nadobudnuté práva, resp. ich obmedziť ex tunc, t. j. do minulosti, pred účinnosťou nového zákona

(ÚS SR Pl. 16/95 z 24. mája 1995, I. ÚS 338/06, Stanovisko NS SR č. Snj 84/02). Podstata nesprávnosti právneho názoru konajúcich súdov spočíva v tom, že súdy následky a účinky rozhodnutia správneho orgánu neposudzujú len a výlučne podľa zák. č. 273/1994 Zb. v znení platnom ku dňu právoplatnosti tohto rozhodnutia (k 17. júlu 1999), ale pri právnych úvahách sa riadia zmenami tohto právneho predpisu (napr. v časti § 34 ods. 6 cit. zákona) dokonca v takom rozsahu, že po zrušení zákona č. 273/1994 Zb. a jeho nahradení zák. č. 581/2004 Z. z. prijali súdy názor, že účinky zák. č. 273/1994 Zb. sa už nevzťahujú na správne rozhodnutie prijaté počas jeho platnosti a účinnosti, ale že účinky rozhodnutia správneho orgánu budú posudzované podľa zák. č. 581/2004 Z. z., t. j. podľa zákona, ktorý bol prijatý cca 5 rokov neskôr. Uvedený právny názor nie je akceptovateľný ani pri zohľadnení argumentácie súdu, podľa ktorej účinky rozhodnej právnej úpravy zákona č. 273/1994 Z. z. nenastali do platnosti a účinnosti zákona č. 581/2004 Z. z. a preto sa použije zákon č. 581/2004 Z. z. Jedná sa o názor súdu, ktorý nezohľadňuje skutočnosť, že zákonný následok je daný okamihom rozhodnutia, tento zákonný následok ostáva zachovaný a vo veci sa čaká na naplnenie podmienok tohto zákonného následku. Na uvedenom nič nemení ani neskôr prijatá právna úprava, keď táto už nemôže zmeniť následok, ktorý nastal. Súdy sa obmedzili len na konštatáciu správnosti nimi zvolenej argumentácie, avšak tento svoj postoj nezdôvodnili a najmä nezdôvodnili nesprávnosť právneho názoru žalobkyne. Rozsudky nie sú presvedčivé a to až do takej miery, že sa jedná o rozsudky arbitrárne. Uvedený stav znemožňuje žalobkyni reagovať uceleným spôsobom konkrétnou argumentáciou, keď protiargumenty súdu jej nie sú známe. Následkom takéhoto konania je fakt, že žalobkyňa nemôže riadnym spôsobom uplatňovať svoje práva, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná nevyužila právo vyjadriť sa k dovolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa ako účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), spĺňajúca podmienku povinného zastúpenia v dovolacom konaní (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli sudy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

K systému dovolacích dôvodov treba dodať, že existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. V prípade tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a tiež nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) možno rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť dovolaciemu prieskumu, len ak nejde o prípady, kedy zákon prípustnosť dovolania výslovne vylučuje (v prípadoch uvedených v § 238 ods. 4, 5 O.s.p.) a súčasne ak je dovolanie procesne prípustné (v prípadoch uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.), čo však nie je tento prípad (viď predchádzajúci odsek). Z uvedeného (i pre toto

dovolacie konanie) plynie, že v prípade procesne neprípustného dovolania dovolací súd nemá oprávnenie preskúmať dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody založené v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod ohľadne správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) dovolací súd nemôže podrobiť dovolaciemu prieskumu, za tohto stavu nie je umožnené zaoberať sa tým, či súd na vec aplikoval (ne)správne normy a či ich aj (ne)správne vykladal.

Dovolanie žalobkyne by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rovnako tak nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto ani z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľky je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí v absencii dostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a v jeho arbitrárnosti (ľubovôli), pretože nereaguje na jej právnu argumentáciu a zotrváva na argumentácii vlastnej.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania .

Pokiaľ žalobkyňa namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvého stupňa, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr.

IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Dovolací súd dospel k záveru, že potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., a preto ho možno považovať za preskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa predovšetkým zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia (1/ čoho sa žalobkyňa žalobou domáha a z akých dôvodov, 2/ aké je stanovisko žalovanej k žalobe, 3/ aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, 4/ aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), 5/ aké právne normy na vec aplikoval, 8/ ako tieto normy vyložil, 9/ ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu, t. j. aké konkrétne subjektívne práva a povinnosti vyvodil pre účastníkov konania, 10/ aké právne závery vyplývajú zo zistených subjektívnych práv a povinností účastníkov konania vo vzťahu k žalobe uplatnenému návrhu, súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia, ale aj ich obsahovej (materiálnej) náplni, čím sa napĺňajú najmä kritériá určitosti (prehľadnosti), zrozumiteľnosti i presvedčivosti rozhodnutia. Odôvodnenie potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu zodpovedá ustanoveniu § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., pritom na potvrdenie vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia sa v ňom výslovne nachádza rekapitulácia rozhodných skutkových zistení, ktoré boli nesporné a podrobné, zrozumiteľné a funkčné vysvetlenie toho, prečo dovolací súd považoval za správne závery súdu prvého stupňa o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovanej, čím dal nepochybnú odpoveď prečo považoval odvolanie žalobkyne za neopodstatnené a žalobu za nedôvodne podanú.

V konkrétnostiach dovolací súd poukazuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s prvostupňovým obsahuje vysvetlenie dôvodov pre zamietnutie žaloby, ktoré

spočívali v nepreukázaní vecnej pasívnej legitímácie žalovanej v tomto spore v dôsledku tohto, že nebolo preukázané, aby žalovaná pohľadávka prešla zo zrušenej Z.P. na žalovanú. Odvolací súd vysvetlil predpoklady, ktoré neboli naplnené a označil zákonné ustanovenia, ktoré ich vyžadovali. Podľa názoru dovolacieho súdu uvedené odôvodnenie odvolacieho súdu (na ktoré dovolací v celom rozsahu odkazuje) vylučuje priestor pre prípadnú ľubovôľu (arbitrárnosť). Skutočnosť, že žalobkyňa má odlišný názor, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú arbitrárnosť, porušenie princípu právnej istoty a zákazu retroaktivity.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, obsah odvolania a citoval právne predpisy, na základe ktorých vec prerokoval a z ktorých vyvodil svoje závery. Prijaté závery zhodné so súdom prvého stupňa primerane vysvetlil (pozn.: dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal). Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím súdu prvého stupňa umožňuje preskúmať ako, na základe čoho a z akých dôvodov súdy v merite veci rozhodli. Ich skutkové a právne závery nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené (či zjavne neudržateľné alebo arbitrárne) a tak nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok (v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvého stupňa) spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho právnymi názormi. Je v právomoci súdu vykladať a aplikovať zákony (obdobne napr. I. ÚS 50/2004, IV. ÚS 252/2004). Dovolateľka v podstate trvá na tom, že na vec sa vzťahuje len právna úprava platná v čase zrušenia zdravotnej poisťovne (k 17. júlu 1999). Opomína pritom, že zdravotná poisťovňa bola zrušená s likvidáciou, počas ktorej bol na jej majetok vyhlásený konkurz a po jeho zrušení, bola zdravotná poisťovňa 8. augusta 2007 vymazaná z obchodného registra. Do roku 2007 boli zákonmi upravované aj právne pomery žalovanej (V., a.s.). Súdy systémovo skúmali, či došlo k prevodu alebo prechodu žalovanej pohľadávky z pohľadu právnych úprav platných v príslušnom období. Účastníci konania nerozlišujú to, že súd je orgánom aplikujúcim právo, ktorý má právomoc rozhodovať o tom, aký právny predpis aplikuje a ako ho vyloží; právne posúdenie súdom

môže byť iné, než je predstava účastníka konania. Účastník má právo namietať správnosť právneho posúdenia veci súdom, čo je však nutné odlišovať od prípadov nedostatočného, neodôvodneného, nepreskúmateľného, formálneho, svojvoľného či arbitrárneho rozhodovania (rozhodnutia).

Pokiaľ obsah dovolacích námietok smeroval k spochybneniu právneho posúdenia veci odvolacím súdom v napadnutom rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby dovolacie námietky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (napr. v otázkach právneho nástupníctva zrušenej Z.P., vecnej pasívnej legitímácie žalovanej a pod.) boli prípadne aj opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neposudzoval), dovolateľom vytýkané okolnosti by mohli mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia

Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobkyňa nebola v dovolacom konaní úspešná, preto právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanej, keďže neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.). Žalovaná nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto jej ich náhradu dovolací súd nepriznal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o U. č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. januára 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková